

Treklangens skola

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för förskoleklass, skola och fritidsverksamhet

**Antagen ht 2010
Reviderad oktober 2019**

Treklängens skola

Innehåll

Grundläggande definitioner	3
Diskriminering – när man behandlar människor orättvist.....	3
Kränkande behandling och trakasserier – att behandla någon illa	4
Mobbning	4
Kontakt.....	4
Treklängens skolas trygghetsvision och värdegrund.....	5
Kontinuerligt arbete mot visionen.....	6
Utvärdering av föregående års arbete med planen mot kränkningar och diskriminering.....	6
Barns, elevers, ungdomars och studerandes deltagande i arbetet med planen	7
Främjande arbete.....	7
Förebyggande arbete, planerade nya och tidigare insatser 18/19	7
Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.....	8
Förankring, hur görs planen känd?	10
Planering för utvärdering, revidering och uppföljning av planen 2018/2019	10

Treklångens skola

Grundläggande definitioner

Alla barn, ungdomar, elever, personal och studerande har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö och bemötas med respekt. Treklångens skola ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen mot kränkningar och diskriminering revideras varje år och innehåller även en plan för arbetet mot kränkande behandling (se under avsnitt *Åtgärdande arbete* nedan). Barn, ungdomar, elever och föräldrar ska medverka i arbetet med Treklångens skolas likabehandlingsplan. All personal på skolan ska vara delaktig i arbetet med denna plan. Skolan ska verka för alla människors lika värde i alla sammanhang.

För att tydliggöra vad begreppen, diskriminering, kränkande behandling och mobbning innefattar förklaras dessa i det följande. Viktigt är att vi alla vet vad diskriminering, kränkning och mobbning är så att vi såväl personal, som elever och föräldrar kan känna igen och agera för att motverka detta.

Diskriminering – när man behandlar människor orättvist

Med diskriminering menas att enstaka personer eller grupper blir sämre behandlade på grund av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och ålder. Detta är s.k. *direkt diskriminering*.

De diskrimineringsgrunder som regleras av Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) i 5 § återges nedan. Religion eller annan trosuppfattning anges som en diskrimineringsgrund i handledningen *Förebygga diskriminering och kränkande behandling. Främja likabehandling* och är en grundlagsstadgad rättighet.

1. *Kön* – att någon är kvinna eller man.
2. *Könsöverskridande identitet eller uttryck* – att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
3. *Etnisk tillhörighet* – nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
4. *Religion eller annan trosuppfattning* – religionsfriheten är skyddad i svenska grundlagen.
5. *Funktionshinder* – varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
6. *Sexuell läggning* – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
7. *Ålder* – uppnådd levnadslängd.

Indirekt diskriminering kan förekomma genom att behandla alla lika så att elever utifrån diskrimineringsgrunderna behandlas orättvist. Skolan får alltså behandla barn och elever olika när syftet är att främja jämställdhet och lika möjligheter/rättigheter. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande är det enbart skolan och dess personal som kan utsätta barn och elever för diskriminering.

Treklängens skola

Kränkande behandling och trakasserier – att behandla någon illa

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några inte respekterar människors lika värde. *Kränkningar* kan utföras av en eller flera tillsammans och riktas mot en person eller en grupp. Kränkningarna kan äga rum vid ett enstaka tillfälle eller upprepas flera gånger. Både personal och barn/elever kan utsätta andra personer för kränkande behandling. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar. Det kan t.ex. handla om fysiska slag, hot, svordomar, öknamn, utfrysning, grimaser, kränkande texter och bilder.

När man kränker en elevs värdighet och det finns en koppling till diskrimineringsgrunderna handlar det om *trakasserier*. Så är också fallet när ett barn kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

En befogad tillsägelse som används av personal för att skapa en god miljö för alla i klassen är inte en kränkning, även om det kan upplevas så av den enskilda eleven.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkning där någon eller några upprepade gånger utsätter en person för negativa handlingar (skada eller obehag). Vidare finns en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning, vilket gör att den som är utsatt har svårt att försvara sig.

Kontakt

Om du som elev (eller vårdnadshavare till elev) har blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling eller har kännedom om sådan, så ska du alltid anmäla det till någon ur personalen. Ta t.ex. kontakt med din mentor, kurator eller rektor som går vidare med frågan. Mobbning lämnas över till skolans antimobbingteam (AMT).

För mer fördjupad information om diskriminering, kränkande behandling och trakasserier titta bl.a. i [Diskrimineringslagen](#) och [Skollagen](#).

Treklångens skola

Treklångens skolas trygghetsvision

Treklångens skolas trygghetsvision har gemensamt arbetats fram av all personal på skolan och är väl förankrad. Den lyder:

Alla på skolan har kunskap och kännedom om vad som gäller på skolan. Vi har en samsyn och ett gemensamt förhållningssätt som märks i en positiv stämning.

På vår skola råder ömsesidig respekt mellan alla, elever som vuxna. Vi lyssnar och bryr oss om varandra, så att alla blir accepterade och känner samhörighet och tillhörighet.

Vi har ett arbetsklimat som präglas av vilja och lust, där alla vågar uttrycka sina åsikter, där vi samarbetar och litar på varandra och där vi håller ordning och vårdar vår miljö.

Treklångens värdegrund

"Alla människor är lika mycket värda och har rätt att få samma chans att utvecklas och lära, för att ges möjlighet till att leva ett tryggt och meningsfullt liv".

- Därför tänker vi på hur vi uttrycker oss.
- Därför tänker vi på vad vi gör mot varandra, så att vi inte kränker, diskriminerar eller utsätter någon för mobbning.
- Därför lyssnar vi på, och ser varandra.
- Därför hjälps vi åt samt ber om hjälp när vi behöver det.
- Därför försöker vi undanröja hinder för dem som behöver, både fysiska och psykiska.
- Därför försöker vi identifiera och utmana de normer som eventuellt råder.

Treklångens skola

Kontinuerligt arbete mot visionen

Treklångens skola är en F-5 skola belägen i centrala Gottsunda. Skolans upptagningsområde är det direkta närområdet. Detta innebär att Treklångens skola är en mötesplats för elever med olika bakgrund, förutsättningar och intressen vilket vi ser som en stor tillgång. På skolan arbetar vi aktivt för att alla elever skall trivas, känna gemenskap och se sig själva som en viktig del av skolan.

Det kontinuerliga arbetet mot vår vision tar sig många olika uttryck:

- Återkommande samarbetsövningar inom och mellan klasserna.
- Läraren styr placeringen i klassrummet för att upprätta trygghet och studiero samt undvika diskriminering.
- Regelbunden kontakt med hemmet, både genom personlig kommunikation, föräldramöten, föräldradiologstillfällen samt familjefester.
- "Alla elever är allas elever", ingen elev eller situation passeras, bara för att det inte är "min elev".
- IBIS

Utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skolan har genomfört aktivitetsdagar i utomhusmiljö, där eleverna från skolan har blandats för ökad samhörighet och trygghet. De har fått leka, tävla och genomföra roliga övningar.

Vi har haft sångsamling varje vecka för årskurs 1-2, då Gottundaskolan brann ner, har våra lokaler minskat, för att vi behövde hjälpa dem. Det har gjort att sångsamling för fler än årskurs 1 och 2 fått lov att utgå.

Vi har genomfört utflykter vilket har skapat roliga gemensamma erfarenheter och stärkt både klass- och årskurstillhörigheten samt tryggheten. Dessa har även ökat elevernas kunskap om närmiljön, samt om områden längre bort.

Vi har haft klassråd och rektorn har samlat till elevråd ca en gång i månaden. Vid klassrådet och elevrådet har värdegrundsarbetet varit en stående punkt. Detta behövs påminnas om.

Vi har alltid vuxna i matsalen för att skapa lugn och ro. Det har varit ett framgångsrikt koncept.

Skolan bjuder personalen på maten för att underlätta och öka närvaron i matsalen.

Vi har utarbetat ett system för hur det ska gå till vid gång till och från matsalen samt ordningen i matsalen.

De yngre eleverna har alltid haft med sig en vuxen till simning och idrott. Det skulle alltid ha funnits en vuxen med i omklädningsrummet för att skapa trygghet när de byter om. Det har inte gått att genomföra vid varje enskilt tillfälle, då simundervisningen sker i ett offentligt badhus, så det kan uppkomma brist på en personal som har tillstånd att gå in i de könsuppdelade omklädningsrummen.

Vuxentätheten är hög på raster under läsåret och rastvärdarna syns nu tydligt då alla ska använda orange väst. Detta har bidragit till ökad trygghet.

Treklängens skola

Rastvärdsschemat har kontinuerligt uppdaterats. Vid utvecklingssamtal har vi stämt av med elev och vårdnadshavare och det har givit en bild av hög trivsel på skolan.

Skolan har genomfört en trygghetsenkät under läsåret samt följt upp de delar som så behövts. Skolan har arbetat enligt IBIS tillsammans med 13 andra skolor i Uppsala kommun och i samarbete med Uppsala universitet, vilket är något vi kommer fullfölja åren framöver.

Stress över konflikter, har minskat hos personalen.

Barns och elevers deltagande i arbetet med planen

Elevernas synpunkter och förslag på hur arbetet mot diskriminering och kränkande behandling ska bedrivas på skolan har tagits tillvara genom elevenkäter och värdegrundsdiskussioner i klasserna, på klassråd och på elevrådet, samt i mindre samtal.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka positiva förutsättningar för en trygg skola. De positiva förutsättningar som identifierats handlar bl.a. om personalens engagemang för dessa frågor. En annan del av det främjande arbetet handlar om att förankra vår värdegrund bland eleverna och föräldrarna så att den blir ett levande verktyg i diskussioner kring de normer som vi vill upprätthålla på Treklängens skola. IBIS-projektet är en viktig del i det främjande arbetet.

Förebyggande Arbete

Planerade nya och tidigare insatser mot kränkningar och diskriminering inför 2018-19

Eleverna visar i enkätsvaren att de allra flesta känner sig trygga, men svaren visar även att vårt trygghetsarbete behöver utvecklas både i förskole- skol- och fritidsverksamheten. IBIS-projektet är en viktig del i det förebyggande arbetet.

Värdegrundsarbetet genomsyrar hela verksamheten i förskoleklass, skola och på fritids.

- Lärare äter med sin klass varje dag och det är alltid vuxna närvarande i matsalen.
- De yngre eleverna har alltid minst en vuxen som följer med till simningen och idrotten, målet är en vuxen i varje omklädningsrum.
- Det är alltid vuxentätt ute på rasterna och alla vuxna bär väst. Ett reservschema för rastvärdar ska utarbetas.
- Organiserade rastaktiviteter har schemalagts av vår nya fritidspedagog och påbörjades andra skolveckan.
- Vi har ett antimobbningsteam som arbetar både förebyggande, främjande och åtgärdande. Det består av lärarna Ola, Ellinor och Shadja. Kurator Maria O, är också behjälplig.

Treklängens skola

- Utelektioner med gruppstärkande övningar som förbättrar relationerna mellan elev-lärare samt relationen elev-elev.
- All personal har utredande samtal med elever som kommit i konflikt med varandra.
- Faddersystemet behöver utvecklas och uppdateras för att öka trygghet och relationer mellan yngre elever och äldre.
- Fortsätta med familjefester och ha tidiga föräldramöten för att öka kommunikation, relationer och trygghet.
- Följa rutinen vid kränkande behandling samt anmäla kränkningar till huvudman.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling tas upp på föräldramöten samt utvecklingssamtal.
- Bjuda in till föräldradiolog.
- En trygghetsvandring med elevrådet för att anteckna var de är trygga respektive otrygga ska genomföras.
- IBIS har pågått under ett läsår kommer att fortsätta framöver.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara en stående punkt på klassråd, föräldrasamtal samt fortsätta att tas upp på föräldramöten. Den ska dessutom ligga på hemsidan.

Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

En strategi för att få syn på diskriminering på Treklängens skola är att anställa personal med jämn könsfördelning, samt med olika bakgrund och ålder, vilket ger personalen förutsättningar att granska arbetet på skolan utifrån olika perspektiv och därmed lättare upptäcka diskriminering. Personalen uppmanas aktivt att föra fram förslag på förbättringar och kommunicera sin egen bild av verksamheten, i olika möteskonstellationer. Ledningen arbetar medvetet för att ta tillvara de synpunkter som uppkommer för att få syn på strukturell diskriminering och skolan är öppen för granskning och undersökningar av verksamheten.

Treklängens skola

Treklängens skolas rutiner för upptäckt av diskriminering, kränkande behandling och trakasserier:

Definition: Att någon eller några inte respekterar alla människors lika värde med till exempel fysiska slag, hot, svordomar, öknamn, utfrysning, grimaser, kränkande texter och bilder, att någon upplever sig vara kränkt.

Om du ser eller får kännedom om kränkande behandling:

Akut skede:

Ingrip genom att lugna ner situationen. Ge de inblandade möjlighet att ge sina versioner, var och en för sig.

Utredning:

- a) Ta reda på vad som hänt. Låt de inblandade ge sin version av händelsen, i var sitt samtal.
- b) Samtal mellan inblandade parter.
- c) Om man vid det gemensamma samtalet, bedömer att händelsen är utredd avslutas ärendet.
- d) Gör en kort dokumentation så att du kan informera mentor/kurator/rektor.

- e) Om konflikten upprepas eller eleven upplevs avsevärt påverkad av det som hänt, kontaktas alltid hemmet. Information om vad som hänt överlämnas och en plan för ett fortsatt arbete med konfliktlösnings arbete utformas. I detta läge kan man ta hjälp från AMT.
- f) Om kränkningarna, trots fortsatta samtal med eleven/eleverna inte upphör kallas föräldrarna till samtal på skolan. Om man upplever att man, vid ett sådant föräldrasamtal, behöver stöd kan man ta hjälp av skolans kurator.
- g) Vid svåra situationer ska alltid rektor informeras.
- h) Anmälan om kränkande behandling ska skickas till huvudman av rektor.
- i) Om mobbning skett, (eller om elev har behov av något annat skäl) ska den utsatta eleven få uppföljande samtal, till dess den uppger sig inte behöva fler.

Treklängens skola

Förankring, hur görs planen känd?

Planen mot diskriminering och kränkande behandling görs känd genom att personalen aktivt arbetar med den. Elever tar del av planen både genom undervisning och samtal. De ges även tillfälle att ha åsikter om den. Det finns en lättläst version av planen för de yngre barnen samt för dem som är nyanlända. Planen mot diskriminering och kränkande behandling används vid utvecklingssamtal och delas då även ut till vårdnadshavare som under samtalet uppmanas att framföra synpunkter kring tryggheten på skolan. Planen tas upp på föräldramöten och finns på skolans hemsida.

Målgrupp	Information	Ansvariga
Elever och föräldrar.	Diskussion kring arbetet mot kränkningar och diskriminering utifrån kortversionen i samband med föräldrasamtal och föräldramöten.	Mentor Kurator AMT
Personal	Genomgång av planen mot diskriminering och kränkande behandling på höstterminen.	Rektor och kurator
Alla	Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling läggs upp på hemsidan.	Rektor Hemsidaansvarig
Elever	Tillfällen att gå igenom och diskutera planen ges i undervisning, på klassråd och elevråd.	Mentor och rektor

Planering för utvärdering, revidering och uppföljning av planen:

Utvärdering sker i juni 2020, revidering sker i oktober 2020, så även uppföljning men är även ett kontinuerligt arbete under hela läsåret.